

8. Gospodarskij Kodeks Ukrayiny [Economic Code of Ukraine]: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

9. Zvit nro rabotu Fonda derchavnogo majna Ukrayiny ta hid privatuzachij derchavnogo majna v 2017 rochi [Report on the work of the State Property Fund of Ukraine and the process of privatization of state property in 2017]. : <http://www.spfu.gov.ua/ua/documents/docs-list/spf-reports.html>

10. Formuvannj finansovogo mehanizmu stalogo rozvytku Ukrayiny [Formation of financial mechanism of sustainable development of Ukraine] : monografij / za red. O.P. Kirilenko, O.I. Tulaj. – Ternopil: TNEU, 2017. – 414 p.

11. Radinov Y.D. Budgetnij proches v Ukrayini: stan, problemi, schljhy rozvutku [Budget process in Ukraine: state, problems, ways of development]: monografij / Y.D. Radinov. – LAP LAMBERT Academic Publishing. – 2018. – 253p.

12. Klasifikatchij instytychijnych sektoriv ekonomiki (KISE) [Classification of institutional sectors of the economy]: Nakaz Derzhavnoj sluchbi statistiki Ukrainu №378 vid 03.12.2014.): <http://.ukrstat.gov.ua/>.

13. http://ukrstat.org/uk/konsult_centr/10_kiseu.htm

14. Netchora T.G. Metodologikal'nyj viznachennj obsjgu ta strukturu derzhavnogo sektoru ekonomiky Ukrayiny [Methodological issues on determining the volume and structure of the public sector of the Ukrainian economy] / T.G. Netchora // Naukovij visnik Mukatchevskogo derzhavnogo universitetu. – 2016. – Вип.1(5). – P.45–50.

15. Novikov V.V. Udoskonalennj informacijno-analituchnogo zabezpechennj upravlinnj objektamu

derzhavnoj vlasnosti [Improvement of information and analytical support for the management of state-owned objects] / V.V. Novikov // Modeluvannj ta informacijnij sistemju v ekonomitchi : zb. nauk. pr. KNEU. – 2017. – Vup.94. – P. 95–104.

16. Zakon Ukrayiny «Pro derzhavne zamovlennj dlj zadovolennj prioritetnych derzhavnich potreb» [The Law of Ukraine «State Order for the Meeting of Priority Public Needs»] : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/493/95-вр>

Дані про автора

Підгорний Анатолій Захарович,

кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри статистики, Одеський національний економічний університет, м. Одеса
e-mail: azp1@ukr.net

Данные об авторе

Подгорный Анатолий Захарович,

кандидат экономических наук, профессор, заведующий кафедры статистики, Одесский национальный экономический университет, г. Одесса
e-mail: azp1@ukr.net

Data about the author

Anatolij Podgornyj,

PhD in Economics, Professor, Head of the Department of Statistics, Odessa National Economic University (Odessa)
e-mail: azp1@ukr.net

УДК 334.02:336.24

DOI: 10.5281/zenodo.1400667

ШЕВЧУК С.В.

Митні інтереси держави: принципи забезпечення та критерії деталізації

У статті досліджено основні принципи забезпечення та критерії деталізації митних інтересів держави. Виокремлено системний підхід щодо розробки принципів реалізації митних інтересів держави з врахуванням специфіки їх асекурації. Запропоновано деталізацію митних інтересів у розрізі компліментарності зв'язків, що виникають під час їх забезпечення. Сконцентровано увагу на забезпеченні національних інтересів держави у площині конкретизації, деталізації та асекурації інтересів у митній сфері, що безпосередньо впливає на економічний розвиток країни в цілому та стан національної безпеки зокрема. Визначено, площину перетину взаємозв'язків національно-економічних та митних інтересів, на основі чого, сформовано гіпотезу про різногалузеву спрямованість останніх. У відповідному контексті запропоновано використовувати комплексний підхід, з використанням ряду механізмів та важелів політик, в тому числі регуляторної, зовнішньоекономічної, правоохоронної, бюджетно-податкової, інвестиційної тощо, задля повноцінного їх забезпечення.

Ключові слова: митні інтереси, національні інтереси, митна безпека, митна політика, економічна безпека.

Таможенные интересы государства: принципы обеспечения и критерии детализации

В статье исследованы основные принципы обеспечения и критерии детализации таможенных интересов государства. Определен системный подход к разработке принципов реализации таможенных интересов государства с учетом специфики их асекурации. Предложено детализацию таможенных интересов в разрезе комплиментарности связей, возникающих при их обеспечении. Сконцентрировано внимание на обеспечении национальных интересов государства в плоскости конкретизации, детализации и асекурации интересов в таможенной сфере, что непосредственно влияет на экономическое развитие страны в целом и состояние национальной безопасности в частности. Определено плоскость пересечения взаимосвязей национально-экономических и таможенных интересов, на основе чего, сделан вывод о разноотраслевою направленность последних. В соответствующем контексте предложено использовать комплексный подход, с использованием ряда механизмов и рычагов политик, в том числе регуляторной, внешнеэкономической, правоохранительной, бюджетно-налоговой, инвестиционной и т.д., ради полноценного их обеспечения.

Ключевые слова: таможенные интересы, национальные интересы, таможенная безопасность, таможенная политика, экономическая безопасность.

SHEVCHUK S.V.

Customs interests of the state: principles of supply and criteria of details

The article analyzes the main principles of security and criteria for detailing the customs interests of the state. A systematic approach is elaborated on the development of principles for the implementation of the customs interests of the state, taking into account the specifics of their asceticism. It is proposed to detail the customs interests in the context of the complementarity of ties that arise during their provision. The attention is focused on ensuring the national interests of the state in the area of specification, detailing and asecurtion of interests in the customs sphere, which directly affects the economic development of the country as a whole and the state of national security in particular. The plane of intersection of the interconnections of national economic and customs interests, determined on the basis of which the hypothesis of the multidisciplinary orientation of the latter is formed. In the relevant context, it is proposed to use an integrated approach, using a mechanisms and policies, including regulatory, foreign economic, law enforcement, fiscal, investment, for their full-fledged provision.

Key words: customs interests, national interests, customs security, customs policy, economic security.

Постановка проблеми. Формування і розвиток системного підходу до митного регулювання України потребує перегляду та виокремлення чіткого переліку митних інтересів держави. Адже, за умов біфуркації економічних взаємозв'язків та всепоглинаючого глобалізаційного поступу, актуальним залишається питання забезпечення національних інтересів держави у площині конкретизації, деталізації та асекурації інтересів у митній сфері, що безпосередньо впливає на економічний розвиток країни в цілому та стан національної безпеки зокрема.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Так, науковому розв'язанню проблем визначення, систематизації та узагальнення митних інтересів в рамках реалізації митної політики та

здійснення митної справи присвячено праці наступних науковців, як І. Г. Бережнюк, Л. В. Деркач, І. М. Карамбович, С. В. Ківалов, В. І. Ляшенко, В. П. Мартинюк, А. С. Мостовий, І. В. Новосад, Н. В. Осадча, П. В. Пашко, Д. В. Приймаченко, В. М. Тарасевич, Г. С. Третяк та ін.

Проте, незважаючи на значний теоретичний доробок вище зазначених дослідників у проблематику розвитку митної політики, реалізацію митної справи та вирішення дискусійних аспектів зовнішньоекономічних відносин, все ж залишається мало дослідженим комплекс питань, щодо виокремлення та забезпечення митних інтересів держави з позиції системного підходу.

Метою статті є визначення, конкретизація та деталізація митних інтересів держави, а також

формування принципів їх забезпечення з позицій системного підходу.

Виклад основного матеріалу. Варто зазначити, що питанню визначення та забезпечення митних інтересів держави, на сьогодні, відводиться не ключова роль як у вищому істеблішменті країни, нормативно-правовій базі, так і в науково-практичному колі, де практично не існує комплексного дослідження місця, ролі митних інтересів в загальній структурі національних інтересів, не сформований та не затверджений фактичний їх перелік, а також відсутнє системне бачення щодо принципів та чинників їх забезпечення в рамках національної та митної безпеки України.

На сьогодні, до основних нормативно-правових актів, що прямо або опосередковано визначають принципи правовідносин, що виникають між суб'єктами господарювання у митній сфері, варто віднести Рамкові стандарти безпеки та полегшення всесвітньої торгівлі Всесвітньої митної організації, Податковий кодекс України, Митний кодекс України, Закони України Про зовнішньоекономічну діяльність та Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності. Проте, у кожному з них акцентується увага на різних принципових позиціях.

Так, Рамкові стандарти безпеки та полегшення всесвітньої торгівлі Всесвітньої митної організації [1] основними цілями та принципами в міжнародній торгівлі визначають:

- встановлення стандартів, що забезпечують підвищення безпеки і полегшують функціонування міжнародного ланцюга поставок товарів на глобальному рівні з метою досягнення більшої визначеності та передбачуваності;
- забезпечення комплексного управління міжнародним ланцюгом постачань товарів для всіх видів транспорту;
- зміцнення ролі, функцій та можливостей митних служб у світлі викликів та можливостей XXI століття;
- зміцнення співробітництва між митними адміністраціями з метою розширення їх можливостей з виявлення відправлень підвищеного ризику;
- зміцнення співробітництва між митними структурами і підприємницьким співтовариством;
- сприяння безперервному руху вантажів по всьому безпечному міжнародному ланцюгу поставок товарів.

Згідно статті 8 Митного кодексу України [2] державна митна справа, за допомогою якої до-

сягається здійснення та реалізація митних інтересів базується на основі принципів:

- виключної юрисдикції України на її митній території;
- виключних повноважень органів доходів і зборів України щодо здійснення державної митної справи;
- законності та презумпції невинуватості;
- єдиного порядку переміщення товарів, транспортних засобів через митний кордон України;
- спрощення законної торгівлі;
- визнання рівності та правомірності інтересів усіх суб'єктів господарювання незалежно від форми власності;
- додержання прав та охоронюваних законом інтересів осіб;
- заохочення добросовісності;
- гласності та прозорості;
- відповідальності всіх учасників відносин, що регулюються цим Кодексом.

Законом України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [3] передбачено, що суб'єкти господарської діяльності України та іноземні суб'єкти господарської діяльності під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності керуються наступними принципами:

- принципом суверенітету народу України у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;
- принципом свободи зовнішньоекономічного підприємництва;
- принципом юридичної рівності і недискримінації;
- принципом верховенства закону;
- принципом захисту інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності;
- принципом еквівалентності обміну, неприпустимістю демпінгу під час ввезення та вивезення товарів.

Як бачимо, на законодавчому рівні відсутня цілісна картина побудови концепції та механізмів забезпечення митних інтересів, згадки про них здебільшого мають фрагментарний характер, що тільки поглиблює площину невизначеності та неоднозначності підходу їх реалізації.

Принципи та засади, що є фундаментом відповідного процесу, розпорошені по різних нормативно-правових актах та потребують перегляду у розрізі цільового призначення, волатильності світової економічної кон'юнктури та нових зовнішньоекономічних викликів. Ускладнює ситуацію, на нашу думку, також необхідність повноцінного

врахування інтересів усіх сторін процесу, що обумовлює розгляд проблематики у трьохвимірному форматі: міжнародному, макро (державному) та мікро (з позиції суб'єктів господарювання) рівні.

Формування цілісного підходу щодо розробки принципів реалізації митних інтересів держави потребує врахування специфіки їх асекурації, що не можливо, в повному обсязі забезпечити, лише в рамках заходів митної справи, адже митні інтереси лежать у площині національно-економічних інтересів, що обумовлює їх різногалузеву спрямованість з широкою спектральною амплітудою: від екологічного до правоохоронного сектора. У відповідному форматі процес забезпечення опосередковано має: де-факто узгоджуватися, а де-юре поєднувати комплексний підхід з використанням ряду механізмів та важелів політик в тому числі регуляторної, зовнішньоекономічної, правоохоронної, бюджетно-податкової, інвестиційної тощо за для повноцінної реалізації, що впливає на формування принципів забезпечення.

Дискусійною та не одностайною залишається позиція з даного питання і в науковій спільноті. Так, з кожним роком з'являються новітні, новачійні підходи до забезпечення власних інтересів країн в митній сфері, що враховують специфічні особливості країн та кон'юнктурні зміни світової економіки. Як зазначає Іващук І. [4, с. 200], щорічний моніторинг, який проводить СОТ, підтверджує, що простежується тенденція реалізації митних інтересів країн через створенням зон вільної торгівлі та митних союзів, адже це дає змогу країнам зберігати власні інтереси як у межах альянсу, так і поза ним стосовно третіх країн.

Пашко П. В. [5 с. 41], наполягає на позиції, що митні інтереси повинні визначатися виходячи з потреби забезпечення гідного місця держави на міжнародній економічній арені й з урахуванням умов сучасного швидкозмінного середовища, з чим ми повністю погоджуємося.

Митні інтереси потребують спочатку визначення, а згодом – реалізації та захисту. Визначення повинно ґрунтуватися на таких чинниках:

- сукупності економічних інтересів;
- сукупності цілей на конкретному етапі здійснення митної політики;
- урахуванні поточного стану зовнішньоекономічної та митної безпеки;
- сукупності існуючих на цей час зовнішніх і внутрішніх загроз.

Осадча Н.В. [6 с. 73–74], одним з головних напрямів забезпечення митного інтересу називає формування балансу інтересів держави та бізнесу в умов глобалізації, а серед принципів забезпечення митних інтересів виокремлює:

- верховенство права;
- збалансування інтересів держави та бізнесу;
- розвиток транзитного потенціалу;
- пріоритет договірних засобів у розв'язанні конфліктів інтересів при здійсненні митної справи;
- своєчасність і адекватність заходів захисту митних інтересів;
- чітке розмежування повноважень та взаємодія органів державної влади у забезпеченні митної безпеки.

Проте, на нашу думку, вихідними принципами, на основі яких має формуватися та удосконалюватися система забезпечення митних інтересів в державі мають бути:

- стратегічної відповідності, уся діяльність щодо забезпечення митних інтересів держави має бути орієнтована та відповідати стратегічним цілям розвитку національних інтересів зокрема та державній стратегії в цілому;
- збалансованості усіх рівнів митної справи у розрізі фінансово-економічних, матеріально-трудових, техніко-технологічних, нормативно-правових, тощо аспектів діяльності;
- динамічності та цільової орієнтації, що необхідний для врахування кон'юнктурних тенденцій, змін та ефективної реакції на екзогенні виклики шляхом провадження сучасних науково-технічних досягнень;
- комплексності, митні інтереси держави не є однорідним та одно факторним явищем і залежить від багатьох напрямів діяльності (наукових, управлінських, організаційних, економічних, кадрових), що повинні бути інтегровані в єдиний комплекс;
- адаптивності та гнучкості, система повинна своєчасно та ефективно реагувати на зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, що в свою чергу обумовлює спроможність швидкої перебудову у розрізі зміни мети, цілей, та поставлених завдань.
- об'єктивності, принцип, що полягає у врахуванні особливостей різнопланового характеру під час розробки методологічних положень активізації регулятивного потенціалу держави забезпечення митних інтересів;

• узгодженості, врахування суспільних, приватних, державних міжнародних інтересів при формуванні концепції забезпечення митних інтересів.

Неоднозначною залишається позиція, щодо чіткого встановлення та виокремлення переліку митних інтересів, як в нормативно-правовій базі так і в науковій спільноті. На сьогодні, даний реєстр є законодавчо не закріплений, а серед науковців даний напрямок є малодослідженим. Згідно Закону України Про основи національної безпеки України [7] існує затверджений перелік загроз національним інтересам і національній безпеці України, який групується за дев'ятьма напрямками та включає 70 визначених потенційних загроз, у розрізі наступних сфер: зовнішньополітична; державна безпека; внутрішньополітична; економічна; соціальна та гуманітарна; науково-технологічна; цивільний захист; екологічна; інформаційна. І, хоча, прямо або опосередковано митні інтереси присутні майже у кожному блоці, окремо їх не виокремлено, ані в цьому документі, ані в жодному іншому.

Серед вітчизняних науковців найбільш глибоко та предметно до визначення і чіткого переліку відповідної проблематики підійшов Пашко П. В. [8 с. 9–10], який вважає, що митні інтереси забезпечують як зовнішньоекономічну, так і митну безпеку, але при цьому мають певні відмінності. До митних інтересів, захист яких забезпечує зовнішньоекономічну безпеку України як складову частину економічної безпеки, можна віднести:

- створення умов для активізації розвитку економічних суб'єктів, вітчизняного науково-технічного й інноваційного потенціалів, підвищення конкурентоспроможності національної економіки;
- упровадження діючого механізму збереження і відтворення природних, трудових, інтелектуальних, енергетичних ресурсів і основних фондів на території держави, а також економічного стимулювання найбільш ефективного їхнього використання в межах країни;
- заохочення підприємств до ефективного зовнішньоекономічного співробітництва;
- забезпечення збалансованості структури зовнішньої торгівлі з використанням прийнятих у міжнародній практиці заходів, що підвищить експортний потенціал, задовольнить потреби внутрішнього ринку, захистить вітчизняних товаровиробників та ін.

До митних інтересів, захист яких забезпечує митну безпеку України, можна віднести:

• вдосконалення механізмів захисту внутрішнього ринку від несумлінної конкуренції з боку імпортової продукції;

• створення сприятливих умов для полегшення торгівлі, прискорення товарообігу і пасажиропотоку через митний кордон;

• своєчасне і повне стягнення податків і митних зборів;

• ефективну організацію боротьби з контрабандою і порушеннями митних правил, їхнє попередження;

• наближення митного законодавства до світових вимог, розвиток міжнародного співробітництва у сфері митної справи;

• забезпечення конфіденційності інформації щодо суб'єктів ЗЕД та їхньої діяльності;

• збільшення транзитної привабливості країни;

• недопущення ввозу на територію держави неякісних товарів, використання і споживання яких становить небезпеку для здоров'я населення;

• недопущення ввозу продукції з низьким морально-етичним змістом, що пропагує міжнаціональні конфлікти, сепаратизм та ін.

Аналогічну позицію у даному контексті займає Осадча Н., яка не тільки поділяє думку Пашка П.В., але й розширює спектр державних прерогатив у митній сфері, які уряд має реалізувати для забезпечення митних інтересів, серед яких:

• інтеграція України в європейський політичний, економічний, правовий простір;

• розвиток міжнародних відносин у галузі митної справи з іншими державами світу в інтересах України;

• наближення митного законодавства до міжнародних вимог, але з урахуванням національних інтересів;

• заохочення прямих іноземних інвестицій, спрощення митних процедур відповідно до вимог Всесвітньої митної організації;

• формування стимулів та обмежень здійснення митної справи до вимог держави та бізнесу з метою активізації зовнішньоекономічних операцій, збільшення бюджетних надходжень;

• розвиток експортного потенціалу, активізація зовнішньоекономічних операцій з давальницькою сировиною;

• забезпечення виконання зобов'язань, передбачених міжнародними договорами України з питань державної митної справи, укладеними відповідно до закону;

- створення системи обміну документами та інформацією (у тому числі електронною) з іншими державними органами;
- упровадження, розвиток і технічне супроводження сучасних інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем і технологій у державній митній справі, які сумісні з аналогічними системами інших країн;
- контроль за дотримання правил переміщення валютних цінностей через митний кордон України;
- сприяння захистові прав інтелектуальної власності, вжиття заходів щодо запобігання переміщенню через митний кордон України товарів з порушеннями охоронюваних законом прав інтелектуальної власності;
- установлення достовірності сертифікатів про походження товарів з України [6, с. 75].

Висновки

Ми, частково, поділяємо позиції науковців, що зазначені вище, проте, вважаємо за потрібне здійснити більш глибоку деталізацію митних інтересів у зв'язку з компліментарністю зв'язків, що виникають під час їх забезпечення, у розрізі виокремлення сфер асекурації. Перелік митних інтересів має визначатися та диференціюватися у розрізі наступних напрямів: державна безпека, економічний, інвестиційно-інноваційний та науково-технологічний, екологічний, інформаційний. Зокрема, у розрізі кожної з сфер до митних інтересів ми віднесемо наступні:

- державна безпека:
 - реалізація превентивних заходів щодо посягання на державний суверенітет, територіальну цілісність, економічний, науково-технічний і оборонний потенціал України, права і свободи громадян у розрізі провадження митної справи;
 - боротьба із поширенням корупції в митних органах, зрощення бізнесу і політики, організованої злочинної діяльності, незаконного ввезення в країну зброї, боеприпасів, вибухових речовин і засобів масового ураження, радіоактивних і наркотичних засобів та поширення міжнародного тероризму;
 - усунення диспропорцій та структурних дефектів функціонування існуючих інституцій і механізмів у митній сфері у розрізі забезпечення міжнародної безпеки та глобальної стабільності, що впливають на ефективність їх діяльності;

- формування засад уникнення конфліктів у сфері міжетнічних і міжконфесійних відносин, радикалізації та проявів екстремізму, сепаратизму в суспільстві у розрізі здійснення митної справи;
 - підтримка структурованості та функціональної збалансованості митної системи в рамках забезпечення оперативного реагування на загрози національній безпеці;
 - економічна:
 - своєчасне та планомірне забезпечення наповнення бюджету України шляхом проведення виваженої та збалансованої державної політики у митній сфері;
 - вживання заходів протидії щодо критичної залежності національної економіки від кон'юнктури зовнішніх ринків і низьких темпів розвитку внутрішнього ринку, у розрізі упередження недостатніх темпів відтворювальних процесів та подолання структурних деформацій в економіці;
 - проведення аналізу та сприяння забезпечення економічної незалежності України від зростання частки іноземного капіталу у стратегічних галузях економіки;
 - заохочення вітчизняних суб'єктів господарювання до ефективного зовнішньоекономічного співробітництва;
 - усунення диспропорцій та дисбалансів нерациональної структури експорту, що має здебільшого сировино орієнтований характер та низьку частку продукції з високим співвідношенням доданої вартості;
 - збільшення внутрішнього валового продукту, боротьба з «тінізацією» національної економіки та переважанням в діяльності управлінських структур особистих, корпоративних, регіональних інтересів над загальнонаціональними;
 - інвестиційно-інноваційна та науково-технологічна:
 - активізації інвестиційно-інноваційної активності та реалізації науково-технічного і технологічного потенціалу держави, як на внутрішній так і зовнішній арені;
 - захист внутрішнього ринку високотехнологічної продукції від іноземної технічної і технологічної експансії з подальшим наростаючим науково-технологічне відставання України від розвинутих країн;
 - боротьба з впливом учених, фахівців, кваліфікованої робочої сили в цілому та у митній сфері зокрема за межі України;

- формування сприятливого інвестиційного клімату.

- екологічна:

- підтримання належного техніко–технологічного стану пунктів митного пропуску, щодо здійснення митного контролю за для запобігання техногенної небезпеки, у тому числі ядерного та біологічного тероризму;

- захист від неконтрольованого ввезення в Україну екологічно небезпечних технологій, речовин, матеріалів і трансгенних рослин, збудників хвороб, небезпечних для людей, тварин, рослин і організмів, екологічно необґрунтоване використання генетично змінених рослин, організмів, речовин та похідних продуктів;

- інформаційна:

- пріоритетними напрямками є боротьба із поширення різного роду інформації культу насильства, жорстокості, порнографії;

- у частині фахових компетенцій митних органів, розголошення інформації, яка становить державну таємницю, або іншої інформації з обмеженим доступом, спрямованої на задоволення потреб і забезпечення захисту національних інтересів суспільства і держави;

- розробка механізмів протидії намаганням маніпулювати суспільною свідомістю у площині поширення недостовірної, неповної, викривленої або упередженої інформації;

- створення інтерактивної он–лайн системи документообігу, щодо обміну даними, інформацією та документами з іншими державними органами та країнами партнерами.

Виокремлення та деталізація митних інтересів, а також врахування принципів позицій їх забезпечення сприятимуть зміцненню митної та економічної безпеки країни. В наступних наукових працях увага буде зосереджена, на виокремленні критеріїв оцінки ефективності діяльності митних органів та аналізі методик, щодо її визначення.

Список використаних джерел

1. Рамкових стандартів безпеки та полегшення всесвітньої торгівлі Всесвітньої митної організації від 01.06.2005 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/976_003

2. Митний кодекс України від 19.06.2018 № 2464–VIII [Електронний ресурс] // Офіційний веб–сайт Верховної Ради України: [сайт]. – Режим доступу:

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495–17/page1>

3. Про зовнішньоекономічну діяльність Закон України від 03.11.2016 № 1724–VIII (1724–19) / [Електронний ресурс] // Офіційний веб–сайт Верховної Ради України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/959–12>

4. Іващук І. Митна доктрина глобального простору / Іващук І. // дис.. на здобуття доктора наук за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини, Тернопіль, 2010. – 575 с.

5. Пашко П.В. Митна безпека (теорія, методологія та практичні рекомендації) / Монографія. – Одеса: АТ «ПЛАСКЕ», 2009. – 628 с.

6. Осадча Н.В. Формування глобальних інститутів регулювання митної справи: монографія / Н.В.Осадча. – Д.: Вид–во «Нова ідеологія», 2013. – 316 с

7. Про основи національної безпеки України Закон України від 19.06.2003 № 964–IV / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/964–15>

8. Пашко П.В. Митна складова в системі економічної безпеки держави / П.В. Пашко // Регіональна економіка, 2008 – № 2 – С. 7–12

References

1. Ramkovykh standartiv bezpeky ta polehshennia vsesvitnoi torhivli Vsesvitnoi mytnoi orhanizatsii vid 01.06.2005 / [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/976_003

2. Mytnyi kodeks Ukrainy vid 19.06.2018 № 2464–VIII [Elektronnyi resurs] // Ofitsiyni veb–sait Verkhovnoi Rady Ukrainy: [sait]. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495–17/page1>

3. Pro zovnishnoekonomichnu diialnist Zakon Ukrainy vid 03.11.2016 № 1724–VIII (1724–19) / [Elektronnyi resurs] // Ofitsiyni veb–sait Verkhovnoi Rady Ukrainy: [sait]. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/959–12>

4. Ivashchuk I. Mytna doktryna hlobalnoho prostoru / Ivashchuk I. // dys.. na zdobuttia doktora nauk za spetsialnistiu 08.00.02 – svitove hospodarstvo i mizhnarodni ekonomichni vidnosyny, Ternopil, 2010. – 575 s.

5. Pashko P.V. Mytna bezpeka (teoriia, metodolohiia ta praktychni rekomendatsii) / Monohrafiia. – Odesa: AT «PLASKE», 2009. – 628 s.

6. Osadcha N.V. Formuvannia hlobalnykh instytutiv rehuliuвання mytnoi spravy: monohrafiia / N.V.Osadcha. – Д.: Vyd–vo «Nova ideolohiia», 2013. – 316 с

7. Pro osnovy natsionalnoi bezpeky Ukrainy Zakon Ukrainy vid 19.06.2003 № 964-IV / [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/964-15>

8. Pashko P.V. Mytna skladova v systemi ekonomichnoi bezpeky derzhavy / P.V. Pashko // Rehionalna ekonomika, 2008 – № 2 – S. 7–12

Дані про авторів

Шевчук Сергій Васильович,

кандидат економічних наук, докторант кафедри економіки підприємств, Національного університету державної фіскальної служби України, м. Ірпінь

e-mail: nauka-rez@ukr.net

Данные об авторах

Шевчук Сергей Васильевич,

кандидат экономических наук докторант кафедры экономика предприятий, Национального университета государственной фискальной службы Украины

e-mail: nauka-rez@ukr.net

Data about the author

Sergii Shevchuk,

Candidate of Economic Sciences (Ph.D.), Doctoral of the Department of Economics, National University of the State Fiscal Service of Ukraine

e-mail: nauka-rez@ukr.net